

Tutkimuskomissaari Carlos Moedas Euroopan parlamentin kuultavana EIC:stä, pilvipalvelusta sekä H2020 väliarvioinnista

Helsinki EU Office osallistui 12.7. Euroopan komission tutkimusasioista vastaavan komissaarin Carlos Moedaksen ja Euroopan parlamentin ITRE-valiokunnan (teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunta) keskustelutilaisuuteen, jossa käytiin vuoropuhelua kolmen teeman ympärillä: Euroopan innovaationeuvosto, Euroopan avoimen tieteen pilvipalvelu ja Horisontti2020 väliarviointi. Eniten keskustelua tilauudessa synnytti EIC:n toiminnan järjestäytyminen.

Moedas: ”EIC on ennen kaikkea innovaatiobrändi”

Komissaari avasi tilaisuuden kertomalla EIC:n taustaa ja miksi tällaiseen vaihtoehtoon on päädytty. Moedaksen mukaan yksi keskeisimmistä ongelmista on se, etteivät pk-yritykset edelleenkään ole tietoisia eurooppalaisesta tuesta, osaksi siksi, että tuki (niin rahallinen kuin neuvontakin) on liian kaukana yrittäjien arjesta. Toisaalta osa innovoivista pk-yrityksistä ei koe EU:n rahoitusohjelmia kiinnostavina vaihtoehtoina byrokraattisuutensa, hitautensa ja joustamattomuutensa vuoksi.

Moedas painotti useasti parlamentaarikoille, ettei EIC:ssä ole nimestään huolimatta kyse mistään uudesta institutionaalisesta elimestä vaan pyrkimyksenä on luoda ERC:n kaltainen brändi innovaatiotoiminnalle. EIC:n ytimessä on tietoisuuden lisääminen muuttamalla toimintaa ja lisäämällä yhteistyötä eri tahojen kuten mm. EIT:n, EIB:n, kansallisten innovaatiokeskusten ja eritoten muiden komission pääosastojen kanssa, jotta innovaatiotoimintaan saadaan tuottamaan. Horisontti2020 oikeudellista kehystä ei tulla nyt muuttamaan, eikä myöskään budjettiin tulla koskemaan, sillä aluksi muutokset eivät koske kuin toiminnan ja instrumenttien uudelleen organisointia, Moedas tähdensi.

Moedas oli silminnähden tyytyväinen EIC:tä koskevan julkisen kuulemisen vastausmäärästä ja toi esille kolme vastauksista vedettyä johtopäätöstä. Ensinnäkin Euroopan pitää olla avoimempi läpimurtoinnovaatioille. Toiseksi välineistä pitää tehdä yksinkertaiset ja helpot. Kolmanneksi raha itsessään ei ole ratkaisu eli innovaattorit tarvitsevat muutakin tukea toiminnalleen kuin taloudellista.

Tarkoitus on komissaarin mukaan nyt asianmukaistaan rahoitusinstrumentteja, lähteä ruohonjuuritasolta bottom-up -periaatteella ja miettiä uusia tapoja, millä muun muassa hankkeita valitaan jatkossa ja miten niitä seurataan. Kuvainnollisesti Moedas vertasi EIC:tä isoon kattilaan, johon laitetaan eri ainesosia keiton eli innovaatioiden ulossaamiseksi.

Suurin osa kokoukseen osallistuneista parlamentaarikoista katsoi EIC:lle olevan paikkansa, mutta kritiikkiäkin esitettiin. Äänekkäin vastusta oli ALDE-ryhmän virolainen parlamentaarikko Kaja Kallas, joka näkee tutkimus- ja innovaatiotoiminnan eriyttämisen kahdeksi eri instanssiksi (ERC ja EIC) lisäävän entisestään tutkimuksen ja innovaatioiden välistä kuilua. Hänen mukaansa tutkimusta

ei tällä hetkelläkään saada muutettua innovaatioksi ja juopaa vain syvennetään entisestään luomalla innovaatioihin keskittyvä neuvosto. Kallas on yhtä mieltä komissaarin kanssa siitä, että Euroopan pitää tehdä enemmän läpimurtoinnovaatioiden hyväksi, mutta kokonaan uuden tahon perustamisen sijaan komissio voisi Euroopan tutkimusneuvoston kompetenssia lisäämällä muuttaa sen Euroopan tutkimus- ja innovaationeuvostoksi.

Pilvipalvelun toteuttamiseen laitettava vauhtia

Pilvipalvelun osalta Moedas sanoi aloitteen olevan aikataulussaan ja että vastaanotto aloitteelle on ollut yksimielinen jäsenmaiden osalta. Eurooppalaisessa pilvipalvelussa on ennen kaikkea kyse palvelusta eikä vain puhtaasti tietoteknisestä tuotteesta, hän korosti. Osa europarlamentaarikoista kritisoi komissiota siitä, että se on aivan liian myöhään liikkeellä aloitteen kanssa ja että pilvipalvelun konkretisoimiseen pitäisi laittaa nyt vauhtia.

[Ohessa korkeatason työryhmän julkaisema ensimmäinen raportti ja suositukset](#)

Tulevissa Horisontti2020 työohjelmissa otetaan huomioon nuoret yrittäjät sekä mikroyritykset

Horisontti2020 väliarvioinnin osalta Moedas oli hyvin lyhytsanainen. Hän totesi, että ITRE-valiokunnan aloite tehdä Horisontti2020 toimeenpanomietintö tullaan lukemaan komissiossa tarkasti ja sitä tullaan hyödyntämään ohjelman puoliväliarvioinnissa. ITRE alkaa työstämään raporttia syksyllä 2016 ja toimistomme seuraa sen edistymistä.

Komissio tulee päivittämään H2020:n tulevaa työohjelmaa tekemällä siitä yksinkertaisemman käyttäjille. Erityishuomiota kiinnitetään nuorten pk-yrittäjien sekä mikroyritysten mukaan saamiseksi. Myös Horisontin arviointikriteerejä tullaan tarkastelemaan ja evaluointiprosesseja nopeuttamaan. Komission tiedonanto Horisontti2020 väliarviointiraportin osalta tullaan julkaisemaan vuoden 2017 lokakuuhun mennessä.

[Horisontin väliarvioinnin tiekartta](#)

Komissaarille esitettiin usealta taholta kritiikkiä puiteohjelman osallistujapohjaan liittyen. Horisontin maantieteellisen jakaumaan puuttuivat ennen kaikkea uusien jäsenmaiden edustajat, joiden mielestä komissaarin tulee ryhtyä korjaustoimiin, jotta uudetkin jäsenmaat hyötyvät puiteohjelmasta. Komissaarilta vaadittiin myös toimia, joilla estettäisiin se että aina samat toimijat hyötyvät H2020-ohjelmasta.

FP9 eli tulevan tutkimuksenpuiteohjelman aikataulusta Moedas mainitsi vain tulevan julkisen kuulemisen, joka avataan vuoden 2016 loka-marraskuun aikana.

[ITRE-valiokunnan alkuvuonna julkaisema tarkastelu EP:n keskeisiin prioriteetteihin Horisontti2020-ohjelman osalta ja analyysi miten kärkiä on toimeenpantu](#)